

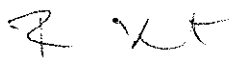
ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület/ Bizottság*

2022. év március hónap 3. napján tartandó rendkívüli ülésére

Előterjesztés tárgya: Tájékoztatás Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre 2021. évi környezetvédelmi állapotáról

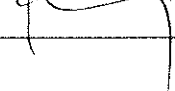
Összeállító:

Név	Tisztség	Aláírás
Nikiser Ágnes	osztályvezető (FFF)	
Pórfia Katalin	főosztályvezető (FFF)	

Egyeztetve (Polgármesteri Hivatal):

Név	Tisztség	Aláírás
-----	----------	---------

Az előterjesztés összhangban van a jogszabályokkal:

Név	Tisztség	Aláírás
Telekné dr. Baczoni Rita	osztályvezető (JTP)	
dr. Kóródi-Juhász Zsolt	főosztályvezető (JTP)	

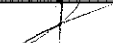
Pénzügyi, gazdasági szempontból ellenőrizte:

Név	Tisztség	Aláírás
Buzás Lászlóné	főosztályvezető (GFO)	

Jegyzői törvényességi ellenőrzés:

Név	Tisztség	Aláírás
dr. Ronyecz Róbert	jegyző	

Tájékoztatva:

Név	Tisztség	Aláírás
Kassai Dániel	tanácsnok	

Előterjesztő:

Név	Tisztség	Aláírás
Petrovai László	alpolgármester	

Tárgyalja: TFFB**Javasolt meghívott: -**

A határozati javaslat elfogadásához minősített többség szükséges / nem szükséges*.
Az előterjesztés zárt kezelését kérjük / nem kérjük*

nyilvános ülés / zárt ülés*		
Mötv. 46. § (2) bekezdés a)	46. § (2) bekezdés b)	46. § (2) bekezdés c)
egyszerű többség / minősített többség*		
Kt. SZMSZ 49. § (1-16.)	egyéb	jogszabály:
hatáskör jogalapja		
Kt. SZMSZ§ bekezdés	egyéb jogszabály:	A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46.§ (1) e) pontja
* megfelelő rész aláhúzendó		

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46.§ (1) e) pontja alapján a kerület környezetvédelmi állapotáról az alábbi tájékoztatást adom:

Zajkibocsátás

A zajterheléssel kapcsolatos bejelentések három csoportra oszthatóak:

- a szolgáltató tevékenységek, vendéglátóegységek,
- a közlekedés okozta zaj, valamint
- a lakóközösségen belüli panaszok.

Zajterhelést elsősorban a közúti, vasúti közlekedés és a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér (a továbbiakban: Repülőtér) közlekedése okoz kerületünkben A közlekedési tárgyú zajpanaszok körében a Repülőtér működéséből eredő zajterheléssel kapcsolatos panaszok a relevánsak.

A Budapest Airport 2020 október 1-jétől a lakosság számára is elérhetővé tette azt az alkalmazást (<https://bud.flighttracking.casper.aero/>), amely segítségével bárki nyomon követheti a Repülőtér érkező és induló járatait, valamint a Repülőtér környezetében telepített 6 darab zajmérő állomáson mért környezeti zajhatásokat. Kerületünkben egy darab zajmérő állomás működik a 1185 Budapest Rím utcában.

A felhasználók pontos, animált képet kaphatnak a Repülőtér 60 kilométeres körzetén belül a levegőben lévő repülőgépek pozíciójáról és legfontosabb adatairól (pl. azonosítójáról, magasságáról, sebességéről, típusáról, stb.); továbbá a tartózkodási helyük és az adott repülőgép közötti távolságot is megismerhetik.

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) megbízásából - a Repülőtér működéséből adódó lakossági zajpanaszokkal összefüggésben - a Repülőtér környezetének egyes részein zajvédelmi szakértő

által történő környezetvédelmi műszeres zajszint mérés történt. A szakértő által végzett vizsgálatokat összefoglaló szakértői vélemény 2021. novemberében készült el.

A szakvélemény alapján a Repülőtérre érkező és onnan eltávozó légi járművek mozgásától származó zajterhelés által okozott környezeti zajterhelés a jelenleg hatályban lévő, vonatkozó jogszabályi előírások alapján a nappali és az éjszakai követelményeknek megfelel.

Nem repülési, de a repülőtér üzemeléséhez köthető a repülőgépek hajtóműveinek karbantartása, az úgynevezett hajtómű próba, amely esetenként igen nagymértékű zajjal járhat.

A Budapest Airport Zrt. légi járművek hajtómű ellenőrzési szabályaira vonatkozó belső szabályzata a 22.00 és 06.00 óra közötti időszakban tiltja az éjszakai hajtómű ellenőrzési tevékenységeket, amely alól csak nagyon indokolt esetben ad felmentést, az Önkormányzat feladata a szabályzat betartásával kapcsolatos tevékenységekre vonatkozóan a lakossági bejelentések összevetése az esetlegesen kiadott engedélyekkel, ellentmondás esetén visszajelzés a Repülőtér üzemeltetését végző Zrt. felé.

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér 2021. évi légiforgalmi műveleteiről és a zajmonitor rendszer mérési eredményeiről szóló éves jelentés a https://www.bud.hu/file/documents/5/5103/eves_zajvedelmi_jelentes_2021.pdf elérhetőségen olvasható.

A Repülőtér a 2016. évben indított ablakszigetelési program keretében az igénylők köre mellett a szolgáltatások körét is bővítette. Az érintett lakosok az ingyenes ablakszigetelésen (vagy a költségmegosztással járó ablakcserén) felül 2020. tavaszától például szellőztető berendezést is igényelhetnek. Az érintett lakóházak tulajdonosai a www.bud.hu weboldalon keresztül adhatják le igénylésüket.

Levegőtisztaság-védelem

Budapest, XVIII. kerület a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet alapján a "Budapest és környéke" légszennyezettségi agglomerációba tartozik.

A vizsgált terület levegőminőségének jellemzése csak tágabb keretek között lehetséges, ugyanis a levegőminőség alakulását öszvárosi és regionális – esetenként határokon átnyúló – tényezők határozzák meg. A levegő tisztasága a különböző emissziók (szennyezőanyag kibocsátások) mellett nagyban függ a mindenkori meteorológiai viszonyoktól is. A kerületben a Gilice téren található automata mérőállomás. Az elmúlt években mért adatok alapján a légszennyezettségi index nitrogén-oxidok és szállópor tekintetében jó, kéndioxid tekintetében kiváló, tehát a kerület tiszta levegőjű térségnek számít.

Általánosságban elmondható, hogy a kerületben (ahogyan az egész fővárosban) a mérési eredmények alapján az esetenként megnövekvő nitrogén-dioxid (NO₂) és a szálló por (PM₁₀) koncentráció jelent levegőminőségi problémát. A nitrogén-oxidok (NO_x) kibocsátásának egyik felét a közlekedés, míg másik felét a helyhez kötött források eredményezik: az ipari kibocsátás részaránya mintegy 25 %, ugyanakkor a lakossági földgázfelhasználás is gyakorlatilag ezzel azonos mértékű nitrogén-oxidokat termel.

A fővárosi szálló por (PM₁₀) szintjének az őszi-téli időszakban mintegy egyharmada származhat a háztartási eredetű szilárd, leginkább fatüzelésből, míg a közlekedés hozzájárulása mintegy 40 %-ot eredményez. Az elmúlt évtizedekben – az országos és az európai trenddel összhangban – nagymértékben csökkent a korábban jelentős mennyiségben Budapesten kibocsátott ipari eredetű légszennyező anyagok (kén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok és szilárdanyag részecskék) mennyisége.

A Levegőtisztaság-védelmi Információs Rendszer (LAIR) adatai alapján elmondható, hogy a kerületben budapesti viszonylatban jelentős helyhez kötött légszennyező forrás a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér (RÜK Kft., lefejtő) és a Kispesti Erőmű.

Mozgó forrásokot tekintve a gépjárművek szén-monoxid, nitrogén-oxid és szálló por emisszióját kell megemlíteni. A kerület legforgalmasabb útjai az Üllői út, a Ferihegyi repülőtérre vezető út, a Czifra György utca, a Petőfi utca, Haladás utca vonala, a Nagykőrösi út, a Nemes utca, Királyhágó út vonala.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. §. (5) bekezdésében foglaltak alapján az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok témakörében kerületi rendelet nem alkothatóak, tekintettel arra, hogy a téma szabályozása Budapesten a Fővárosi Közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A fenti felhatalmazással élve a Fővárosi Közgyűlés megalkotta a *Budapest Főváros szmogriadó-tervéről szóló 69/2008. (XII.10.) Főv. Kgy. rendeletet*, amely teljes körűen szabályozza a főváros vonatkozásában az avar és kerti hulladék égetésének rendjét, miszerint ezen tevékenység Budapest közigazgatási területén tilos.

Az avar és kerti hulladék tekintetében Budapest Főváros közigazgatási területén az ingatlan tulajdonosoknak, használóknak elsősorban komposztálniuk kell, másodsorban a háztartási hulladéktól elkülönítetten a Fővárosi Közterület-fenntartó Nonprofit Zrt. (a továbbiakban: FKF Zrt.) által forgalmazott, erre a célra szolgáló zsákban kell gyűjteni a zöldhulladékot, amelyet a közszolgáltató elszállít.

Az Önkormányzat minden évben lakossági pályázat keretében népszerűsíti és támogatja a házi komposztálás környezettudatos intézményét, a 2021. évben az ezidáig osztásra kerülő műanyag komposztálóládák mellett fa alapanyagú ládákat is a lakosság rendelkezésére bocsátottunk.

Budapest közigazgatási területén a zöldhulladék elszállítását a Fővárosi Önkormányzat kizárólagos irányítása mellett az FKF Zrt, mint a kötelező hulladékszállítási közszolgáltatásért felelős szervezet végzi. Az Önkormányzat az elmúlt évekhez hasonlóan 2021-ben is a lakosság részére ingyenesen biztosított zöldhulladék-gyűjtő lombzsákokkal igyekezett a lakosság zöldhulladékának jogszerű kezelését elősegíteni. A 2021. évben az előző évekhez képest lényegesen nagyobb volt a lakosság részéről a gyűjtőzsákok iránti igény, így az előző évekhez képest 10.000 db zsákkal többet, összesen 40.000 db zsákot rendeltünk az FKF Zrt-től.

Egyéb, hatósági kérdéskört tekintve levegő tisztaságvédelmi intézkedést igénylő ügyekben Budapest Főváros Kormányhivatal XVIII. kerületi Hivatala, valamint a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel.

Zöldfelületek fenntartása, felújítása

A kerületben a fasori állomány vegyes, egységes, azonos korú és fajú fából álló fasor nagyon kevés van (Rudawszky utca fiatal korai juhar fasora). Kiemelkedő a kertvárosias lakóterületek – különösen az egykori tisztviselőtelepek – útsorfáinak faállománya. Szerkezeti jelentőségű, településképvédelmi szempontból jelentős fasorok a kerületben az Üllői út, a Ferihegyi repülőtérre vezető út, a Királyhágó utca, a Nemes utca, a Városház utca, a Thököly út, a Czifra György út és a Margó Tivadar utca fasorai.

Az Önkormányzat kezelésében lévő zöldterületek, parkok fenntartása a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. feladata.

A fák gondozása, a balesetveszély elhárítása jelentős költséget igényel. A 2021. évben az ütemterv szerinti zöldfelület-fenntartási munkálatok végzés mellett mintegy 150 közterületi fa esetében vizsgálta az Önkormányzat soron kívül a fa egészségi állapotából eredő szükségsszerű munkálatok, fakivágások szükségességét, a kivágott fák pótlása, ifjítása folyamatosan történik, amelyet a lakosság bevonásával – *Ültess fát kerületünknek* – pályázat meghirdetése keretében is igyekszünk elősegíteni.

Fentiek alapján a 2021. évben közel 300 db közterületi fa telepítése történt meg. A faültetések kétharmada a lakosság aktív közreműködésével történt pályázat eredményeképpen ültetett előnevelt fák telepítéséből, egyharmada pedig a közterületen élet- egészség- és vagyonvédelmi

okokból kivágott fák pótlásából, továbbá a kerületi lakosság által kérelmezett – és jóváhagyott – fakivágást követő pótlási kötelezettség teljesítéséből áll össze. Ennek eredményeképpen megújult többek között a Hosszúház utca fasora és megszüpült a Cserép utca-Nefelejcs utca kereszteződés zöldfelülete.

2021. novemberében a Martinovics téren környezetrendezési munkálatok kezdődtek, amelynek keretében első lépésként egy 15x30 m-es multifunkcionális rekortán burkolatú sportpálya létesült. A beruházás 2022 tavaszán folytatódik.

A kerület közterületein és intézményeiben 104 db játszótér, 17 db szabadtéri sportpálya, 7 db fitnesspark, 9 db streetwork out pálya és 3 db futópálya található, amelyek folyamatos fenntartása, illetve szükség szerinti felújítása nagyban befolyásolja parkjaink esztétikai és rekreációs értékét.

A kerületben élők rekreációs, szabadidős tevékenységét segíti 11 db bekerített kutyafuttató is.

Az intézmények területén, valamint a közterületen lévő játszóeszközök szabványosítási munkálatai a *játszóteri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet* előírásai szerinti, a játszóeszközök, játszótérek üzemeltetéséhez elengedhetetlenül szükséges, a 2021. évtől kezdődően 3 évente kötelezően ellátandó feladatok részét képezik.

2021-ben közterületi játszótereink közül munkálatokkal érintett eszközök a Tímea téri játszótér (Szigeti Kálmán u. - Ady E. u. sarok), Krepuska Géza telepi játszótér (Alacska – Nyárfás sor), a Csontváry Kosztka Tivadar utca 15-23. sz. épületek előtti játszótér, valamint a Bókay-kert játszóeszközei voltak, az intézményi játszótérek, játszóeszközök közül a BP18 Egyesített Óvoda Pestszentlőrinci Cseperedő Tagóvoda, a Pestszentlőrinci Eszterlánc Tagóvoda, a Pestszentlőrinci Robogó Tagóvoda, a Pestszentlőrinci Csemete Tagóvoda, valamint az Egyesített Bölcsődék Hétszínvirág Bölcsőde és a Bababirodalom Bölcsőde területén történtek felújítási munkálatok.

A játszóeszközök szabványosításának esedékes munkálatai során kötelező felülvizsgálatok 2022. februárjáig megtörténnek.

A szabványosítási eljárás során feltárt, ellenőrzési jegyzőkönyvekben rögzített hiányosságok javításának, teljesítésének elvégzési határideje a következő szabványosítási időszak kezdetéig megtörténik. A szabványosítási munkálatokat folyamatában, minden évben vállalkozási szerződés keretében a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. végzi.

Vízgazdálkodás

Balázs-tó

A 2019. évben az Önkormányzat kérelmezte az 1183 Budapest, Vajk u. 8. számon elhelyezkedő, vízjogi üzemeltetési engedéllyel nem rendelkező Balázs-tó vízjogi fennmaradási engedélyének megadását a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztályánál, mint illetékes vízügyi hatóságnál (a továbbiakban: Hatóság), amely engedélyt 2020. március 31. napjáig a Hatóság megadta.

A Hatóság az Önkormányzatot, mint a Budapest, XVIII. kerület Balázs-tó (1183 Budapest, Vajk u. 8. – hrsz: 153515/2) tulajdonosát a tó üzemeltetésére vonatkozóan a megadott vízjogi fennmaradási engedélyében bizonyos üzemeltetési feladatok, vizsgálatok meghatározott időszakonkénti elvégzésére kötelezte.

Az engedélyben foglalt üzemeltetési előírások szerinti vizsgálatokat az Önkormányzat évente, így 2020. és 2021. évben is elvégezte. A 2020. évi adatok összefoglaló dokumentáció formájában 2021. márciusában a Hatóság részére benyújtásra kerültek, a 2021. évi adatok hatóság részére történő benyújtásának határideje: 2022. március 31.

Az eredmények alapján a Hatóság által meghatározott szennyezőanyag-komponensek koncentráció értékei a jogszabályban meghatározott szennyezettségi határérték alattiak voltak, a tó vízminősége az engedélyben foglaltaknak megfelelő.

Brenner Park – Büdi-tó (Nyugati-tó)

A Brenner Park területén lévő Nyugati-tó is rendelkezik vízjogi engedéllyel, az abban foglalt hatósági előírások szerinti vizsgálatok elvégzése két évente kötelezően elvégzendő feladatot jelentenek az Önkormányzat számára. A tó jogszabályok szerinti, aktuális két éves ciklusra vonatkozó vízminőségének ellenőrzésére vonatkozóan 2020. évben kötött az Önkormányzat szerződést, a vizsgálatok Hatóság részére összefoglaló üzemeltetési jelentésben történő benyújtása 2022. februárjában válik esedékké.

2021. évben is elvégzésre került - a Fővárosi Településtisztasági és Környezetvédelmi Kft. által küldött adatok feldolgozását követően *Magyarország települési szennyvíz-elvezetési és tisztítási helyzetét nyilvántartó Településsoros Jegyzékről és Tájékoztató Jegyzékről, valamint a szennyvíz-elvezetési agglomerációk lehatárolásáról szóló 379/2015. (XII. 08.) Korm. rendelet* előírásai szerinti szennyvíz településsoros adatszolgáltatás. A 2021. március 31. napjáig feldolgozott adatok alapján látható, hogy míg a 2019. évben a teljes kerületre vonatkozóan a kötelező közszolgáltatásként igénybe veendő közcsatornára történő csatlakozás 2037 db ingatlan esetében nem teljesült, addig a 2020. évi adatok szerint ez a szám 1923 db ingatlanra csökkent. A 2021. évi adatok 2022. márciusáig kerülnek feldolgozásra.

Környezettudatos vízhasználat

A nagy kiterjedésű kerületi zöldfelületeink öntözése során nagy hangsúlyt fektetünk a felszíni és felszín alatti vizeink környezettudatos használatára, így célunk a parki öntözőhálózatok esetén a vezetékes ivóvíz felhasználásának fokozatos kiváltása fűrt talajvíz-kutakkal biztosított öntözővíz célú talajvíz használatával.

Jelenleg a kerületben 6 helyszínen biztosítja fűrt talajvízkút a vízhasználatot, ezek a következők:

A Kossuth Lajos tér és a Hősök tere öntözővíz-hálózat üzemeltetése, a Thököly úti sportpályák és a Gerely utcai sportpálya öntözése, a Vilmos Endre Sportcentrum uszoda, a Bókay-kert Park uszoda üzemeltetése.

Vízgazdálkodási hatósági eljárások

Vízgazdálkodási hatósági eljárások az előző évekhez hasonlóan 2021-ben is döntően kerti öntözési céllal létesítendő fűrt kút engedélyeztetése tárgyában indultak, különös tekintettel a korábbiakban létesült, engedéllyel nem rendelkező kutak fennmaradási engedélyeztetésére vonatkozóan. A *vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 76/1996. (V.22.) Korm. rendeletben foglaltak szerint* a helyi vízgazdálkodási hatóság az engedélyezési hatáskörébe tartozó vízilétesítményekről nyilvántartást vezet, amely adatbázist minden évben megküldi a vízügyi igazgatóságnak.

A nyilvántartás szerint 2021. évben a kerületben engedéllyel rendelkező új és meglévő, ásott és fűrt kutak száma összesen 329 db, az idei évben engedélyezett kutak száma 33 db.

Köztisztaság, hulladékgazdálkodás, parlagfű mentesítés

A köztisztaság fenntartására, gyommentesítési feladatok végzésére vonatkozóan a fő irányelvek tekintetében *a főváros köztisztaságáról szóló 48/1994. (VIII. 1.) Főv. Kgy. rendelet, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény, valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény* ad szabályozási háttérrel.

A kerületben jellemzően a szelektív hulladékgyűjtő szigetek környezetében, valamint a lakóövezetek peremterületein, mezőgazdasági használatban lévő területek, erdős területek,

illetve nem lakott, elhagyott ingatlanok környezetében történik *illegális hulladék lerakás*. A közterületi, önkormányzati tulajdonban lévő területeken észlelt illegális hulladékot a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. 48 órán belül elszállítja.

A 2021-es év végén az Innovációs és Technológiai Minisztérium támogatásában és az IFKA Közhasznú Nonprofit Kft. által kiírt „Tisztítsuk meg az Országot 2021.” pályázatunk pozitív elbírálásban részesült, melynek köszönhetően bruttó 6,1 millió forint támogatásból a XVIII. kerület, 152643 helyrajzi számú, Alsóerdősor utca melletti, önkormányzati tulajdonában lévő bekerítetlen zöldterületről az illegálisan lerakott hulladékot el tudtuk távolítani. A rövid határidő ellenére a projekt sikeresen befejeződött, a területről mintegy 500 tömör m³, összességében 141.000 kg hulladék elszállítására került sor.

A hulladékgyűjtő szigetek környezetében tiltó táblákkal és térfigyelő kamerák kihelyezésével igyekszünk a nem rendeltetésszerű hulladék elhelyezést megakadályozni.

A kamerák a nap 24 órájában rögzítik a felvételeket, amelyeket az Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Közterület-felügyeleti Osztályának munkatársai folyamatosan ellenőriznek.

A kerületben 2021-ig 4 db *hulladékgyűjtő sziget* működött, amelyek üzemeltetését az FKF Zrt. végzi. A szigetek a Martinovics-téren, a Havanna utca 2. sz. épülettel szembeni parkolóban, a Szövet utcában, valamint a Tóth Árpád utca – Lőrinci Temető előtt voltak megtalálhatóak. Ezek a hulladékgyűjtő szigetek teljes szigetek, ami azt jelenti, hogy papír, műanyag és fém, színes és fehér üveg gyűjtésére van itt lehetőség.

A szelektív hulladék-gyűjtő szigetek meglétét fontosnak tartjuk, hiszen az üveg frakció gyűjtésére a házhoz menő szelektív gyűjtés keretében nincs lehetőség. Azonban szakmai és lakossági igények alapján a meglévő szigetek fenntartásának felülvizsgálata folyamatos, amelynek keretében az idei évben megszüntetésre került a Havanna utca 2. számú társasházzal szemben lévő hulladékgyűjtő sziget, valamint a Szövet utcában található sziget.

Kerületünkben jelenleg az FKF Zrt. által üzemeltetett 3 db hulladékgyűjtő udvar működik, ahol a lakosság leadhatja a szelektíven gyűjtött hulladékot. A hulladékudvarokban bizonyos elkülönítetten gyűjtött veszélyes, speciális kezelést igénylő, valamint csomagolási hulladékfajtákat fogadnak. A hulladékudvarok csak hulladék fajtánként különválogatott, nem szennyezett hulladékokat vesznek át.

Az FKF Zrt. által üzemeltetett Szemléletformáló és Újrahasználati Központban (1186 Budapest, Besence u. 1/a.) a környezettudatos lakosság aktív részvételét várják, ahol hulladékudvar, újrahasználati központ és oktatóterem, valamint tanösvény és játszótér került kialakításra.

A 2021. évben az FKF Zrt. által lebonyolításra kerülő éves lomtalanítással egy időben került meghirdetésre az Önkormányzat szervezésében lebonyolításra kerülő *lakossági veszélyeshulladék-gyűjtési akció*, amelynek keretében az alábbi helyeken került gyűjtésre a hulladék: Üllői út – Vág u. sarka, Rudawszky tér, Nagykőrösi út – Szálfa u. sarka, vasúti átjáró melletti murvás terület, Bókay-kert bejáratával szemközti terület, Martinovics tér. Tekintettel arra, hogy az FKF Zrt. a 2021. évben nem biztosított a veszélyes hulladékok gyűjtésére és elszállítására lehetőséget, az Önkormányzat akciója rendkívüli népszerűségnek örvendett, az összegyűjtött veszélyes hulladék mennyisége mintegy 41.000 kg volt.

Megemelkedett *parlagfű-terheltség* kerületünkben leginkább az építési beruházással érintett területrészekben tapasztalható, ezen – átmeneti - időszakban tehát ezeken a területeken a megelőzés a leghatékonyabb mentesítési megoldás, amely feladatot azonban csak a lakosság aktív részvételével lehet hatékonyan és eredményesen véghez vinni.

Az illegális hulladéklerakás felszámolása, visszaszorítása, valamint a parlagfű-szennyezettség csökkentése, illetve megelőzése tekintetében sikeresen együttműködünk a Budapesti Temetkezési Intézet Zrt.-vel, a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel, valamint a MÁV Zrt.-vel.

A közterületen elhagyott állati tetemek elszállíttatása lakossági jelzések alapján - szerződéses keretek között – egész évben folyamatos.

Ugyancsak szerződéses keretek között zajlanak minden évben, így 2021-ben is a közterületi növényvédelmi munkálatok, a károsítók elleni védekezés.

Szúnyoggyérítési munkálatok

2021-ben mind az erdőterületek, mind a lakóövezetek környezetében történtek az Önkormányzat megbízásából szúnyoggyérítési munkálatok, amelyek során földi járműről melegködös technológiával kifejlett szúnyogok elleni kémiai védekezés történt mintegy 2240 ha területet érintve.

Tekintettel arra, hogy Önkormányzat a szúnyoggyérítéssel kapcsolatosan is kiemelt figyelmet kíván fordítani a környezettudatos technológiák alkalmazására, így a 2021. június-október közötti időszakban felmértük a XVIII. kerület biológiai szúnyoggyérítési lehetőségeit.

Magyarországon kb. ötvenféle őshonos és háromféle új, inváziós csípőszúnyog faj ismert. A hatékony biológiai kezelések kivitelezéséhez, a kémiai és biológiai védekezés összehangolásához, integrálásához elengedhetetlen a gyérítendő fajok előfordulási viszonyainak területi és időbeli ismerete, különös tekintettel az esetlegesen behurcolt invazív fajokra.

A vizsgálatok kiterjedtek az állandó (tavak), valamint az átmeneti (mikro tenyészőhelyek) vizsgálatára.

A felmérésből kiderült, hogy a kerület két nagyobb tava, a Brenner János parkban található Búdi-tó, valamint a Balázs-tó, mint a csípőszúnyogok tenyészőhelye, a tavaszi-nyári időszakban biológiai módszerekkel jól kezelhető, biológiai gyérítésre javasoltak.

A nagy kiterjedésű lombos, parkos erdők mikro vízgyülemeinek biológiai kezelése azonban nehézkes, a sok apró vízgyülem időbeni felderítése, azok elszórtsága, nehézkes hozzáférhetősége és a bennük lévő lárvák fejlődésének jelentős különbözősége miatt, így ezeken a területeken a kifejlett szúnyogok elleni kémiai védekezési módszerek sajnos teljesen nem mellőzhetőek, azonban a következő évtől a felmérés tapasztalatai alapján a kémiai szúnyoggyérítés mellett az Önkormányzat fokozatosan egyre nagyobb teret kíván szánni a megelőzési célú biológiai gyérítési munkálatok alkalmazásának.

Környezetvédelmi, szemléletformáló pályázatok

A környezettudatosság érdekében minden évben megrendezésre kerülő, a kerületi lakosságot, intézményeket, civil szervezeteket megmozgató szemléletformáló programok, pályázatok közül 2021-ben az egynyári növényosztás, az esővízgyűjtő-tartályok osztása, a minden évben folyamatos tevékenységként megjelenő lombzsák-osztás, a házi komposztálás pályázat kiírása és osztása történt meg, továbbá faültetési pályázatunk, az „Ültess fát kerületünknek” program is sikeresen zajlott le.

„Szébb virágosabb kerületünkért” pályázat

2020-ban a koronavírus miatt fennálló országos járványügyi helyzetre való tekintettel a virágosztás nem kerülhetett megrendezésre, azonban az idei évben ez az akadály elhárult, így több mint 1500 beérkezett pályázat alapján az osztás négy napos eseményként zajlott le.

Pályázni az alábbi kategóriákban lehetett:

- 1.) Társasház / Lakópark / Lakótelep **előkertjének** kialakítása, virágosítása, tisztasága
- 2.) Társasház / Lakópark / Lakótelep **erkélyének, ablakának** virággal való díszítése
- 3.) Családi ház **előtti közterület, előkert** kialakítása, virágosítása, tisztasága

4.) Intézmény udvarának, kertjének kialakítása, virágosítása, tisztasága

„Házi komposztálás” pályázat

2021-ben is meghirdettük a „Házi komposztálás” pályázatunkat, amely a kertés ingatlannal rendelkező lakók zöldhulladékkal kapcsolatos teendőit hivatott elősegíteni. A pályázat során mintegy 240 pályázat érkezett, amelyben a lakók 30 %-a fa komposztálót, 70 %-a pedig műanyag komposztálót igényelt. A komposztálók átadása ősszel történt, így az év végén lehullott levelek helyi hasznosítása már ezek segítségével is megvalósulhatott.

„Házi Esővízgyűjtés” pályázat

A pályázat immár harmadik alkalommal került meghirdetésre a kerületben lakók részére. A pályázat célja, hogy az öntözésre a lakók az ivóvíz helyett lehetőleg esővizet használjanak, így csökkenthető a környezet terhelése. Az esővíz megfelelő gyűjtésével, tárolásával és felhasználásával hozzájárulhatunk környezetünk védelméhez. A kerületi lakók körében továbbra is rendkívül népszerű ez a pályázat, az idei évben 1129 db 310 literes műanyag esővízgyűjtő tartály került kiosztásra.

Lombzsákok biztosítása

Folytatva az előző évek programját a kerületi családi házas ingatlanok tulajdonosai részére ingatlanonként 5 db lombzsákot biztosít az Önkormányzat. 2016-tól kezdve az EU-s irányelveknek megfelelően biológiailag lebomló zsákok kerültek forgalomba.

„Ültess fát kerületünknek!” pályázat

2021-ben is meghirdettük az „Ültess fát kerületünknek!” pályázatot a kerület lakói és intézményei részére. A pályázók az ingatlanuk előtti közterületre és az intézmény udvarokra igényelhetek facsometét. Az igénylőnek vállalnia kell, hogy az elültetett facsometét szakszerűen ápolja. 2021-ben összesen 105 db pályázat érkezett, a pályázatok feldolgozását és a helyszínek lakossággal történő egyenkénti egyeztetését követően 208 db fa került kiültetésre. A fák elültetését a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. végezte el.

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy ne csak a hagyományos, papíralapú jelentkezést lehessen igénybe venni, hanem az elektronikus lehetőségeket is kihasználjuk, hozzájárulva ezzel környezetünk védelméhez. A 2021. évben már nem csak az egynyári növényosztás során alkalmaztuk az online jelentkezési lehetőséget, hanem az esővízgyűjtő tartályok és a komposztálóládák esetében is az elektronikus pályáztatást részesítettük előnyben.

Országos programok

Magyarország legszebb konyhakertjei program

2021-ben kilencedik alkalommal csatlakoztunk az országos programhoz, amelynek keretében kerületünk lakói közül idén tízen nyújtottak be pályázatot.

Virágos Magyarország verseny

Kerületünk idén újra részt vett az országos környezetszépítő versenyen, amely 2021-ben online pódiumon kerület megrendezésre. Pályázatunkat a lebonyolító Szponzori díjban részesítette.

Hazai és nemzetközi környezetvédelmi pályázatokon való részvétel

A 2021. évben pozitív elbírálásban részesültek a Horizont 2020 – 'Upsurge' elnevezésű (Témakör: Innovatív természet alapú megoldások a szén-dioxid semleges városokért és a jobb levegőminőségért), valamint a LIFE - 'RUNOFF' elnevezésű (Témakör: Klímaadaptáció a városi vízgazdálkodásban) projektek. Mindkét projekt sikeresen elindult a tavalyi év második felében és megtartásra kerültek az első projekt találkozók is. A projektek első fázisaként ősszel megkezdődtek a demonstrációs helyszínek kijelölései.

A 2021. évben fejeződött be az Önkormányzat klímatudatosságot népszerűsítő Klímabarát18 pályázata. A projekt befejező részeként a nyári időszakban 2 héten át előadásokat tartottunk a Bókay-kerti nyári táboros gyermekeknek a Herrich-Kiss Villa kertjében. Az előadások helyi/kerületi problémákat, helyzeteket tártak fel, melyeken a résztvevők megtanulhatták, hogy irányt mutató magatartással és odafigyeléssel már ők is sokat tehetnek a környezetük megóvásáért. A projekt szeptember elején, ünnepélyes keretek között egy időkapzsula elhelyezésével zárult, melybe a projekt jelentősebb dokumentumai és a Klíma Kupa rajzai kerültek.

2021. áprilisában az Éghajlatvédelmi Szövetség Klímasztár 2021. pályázata által Budapest Főváros XVIII. kerület Önkormányzata KlímaSztár díjban részesült. A pályázatban az Önkormányzat azon környezetvédelemhez kapcsolódó projektjeit kellett bemutatni, melyek mintaértékű innovációként kiemelkednek a zöldfelület-gazdálkodásban és az esővíz-hasznosítás területén.

Erdő területek fenntartása

2021. első negyedében az Önkormányzat vezetősége tárgyalást kezdeményezett a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel a kezelésükben lévő erdőterületek fenntartásának módjáról, feltételrendszeréről, az ezzel összefüggésben megvalósítható konkrét projektekről, a szakmai együttműködési lehetőségekről. Ennek eredményeként az Önkormányzat és a Pilisi Parkerdő Zrt. öt évre szóló támogatási szerződést kötött a Magyar Állam tulajdonát képező, erdő művelési ágú, 0156088 helyrajzi számú ingatlan mintegy 10 hektár területű erdőrészletében városierdő szemléletű erdőgazdálkodási munkálatok végzésére.

A 2021-2022. évi munkálatok során az Erdészeti elvégezi a különleges természeti vagy esztétikai értéket képező faegyedek felkutatását, hagyásfaként történő kijelölését; madárfészkek, egyéb természeti értékek felkutatását, azok térségében nyugalmi/madárvédelmi zónák kialakítását; esetleg értékes, a biodiverzitás szempontjából fontos holtfa felkutatását, megőrzését, a pusztuló facsoportok és különlegesebb értéket nem képviselő helyszíneken lécek kijelölését, a lakossági tájékoztatás érdekében szakmai háttéranyagot készít és tájékoztatótáblákat helyez ki.

Erdőgondnokság

Célja Budapest Főváros XVIII. kerületének közigazgatási határain belül elhelyezkedő erdők, mint különös jelentőségű természeti területek rendjének és tisztaságának védelme, azok rendjét megbontó jogsértések hatékony megelőzése, az Önkormányzat erdőgazdálkodási feladatainak hatékony ellátása, továbbá a kerületi erdőterületek rekreációs fejlesztése, az erdő közjóléti funkciójának erősítése, gondoskodik továbbá a lakossági bejelentések alapján kihelyezett élve fogó rókacsapdák kihelyezéséről, sikeres befogás esetén intézkedik a befogott róka szakszerű elszállításáról.

Fontos, hogy az erdőkbe látogató természetjárók tiszta, mások által hátrahagyott hulladék nélkül tudjanak az erdőkben kikapcsolódni, amelyhez az erdészek kitartó munkája mellett elengedhetetlen a lakosság együttműködése, környezettudatossága. Ennek elősegítésére, és az illegális hulladéklerakások megelőzésének érdekében az Önkormányzat az Erdőgondnoksággal és a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel együttműködésben a kerülethez tartozó erdőkben 15 db, a hulladéklerakás tilalmára felhívó táblát helyezett ki.

A kerület területén feltárt környezetszennyezések kivizsgálása, monitoringozása

2021. évben az alábbi, földtani közeget és felszín alatti víztestet érintő szennyezettség-vizsgálati, műszaki beavatkozási, valamint környezetvédelmi monitoring tevékenységek zajlanak a kerület egyes területein:

Érintett terület	Indokolás és kötelezett
Ipacsfa utca 19. szám (140018/3 hrsz.) alatti ingatlan	Az ingatlanon elhelyezett, ún. Cséry-feltöltésből eredeztethetően a vonatkozó jogszabályok szerinti szennyezettségi határértéket meghaladó mértékű szennyezett talajvíztest 601 db ingatlant érint. A beavatkozás végzésére és beavatkozás alatti kármentesítési monitoring végzésére a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és Budapest Főváros Önkormányzata a kötelezett. Folyamatban.
<i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján:</i> általános vízkémiai paraméterek (ÁVK), fém és félfém komponensek, alifás szénhidrogének, benzol, toluol, etil-benzol, xilolok és egyéb alkil-benzolok, policiklusos aromás szénhidrogén, illékony halogénezett alifás, és aromás szénhidrogén komponensek, egyes szervesetlen és egyéb vegyületek.	
Ipacsfa utca 14. szám (140018/2 hrsz.) alatti ingatlan	A Cséry-teleppel határos, 140018/2 hrsz. alatti ingatlan területén feltárt szennyezettség nyomán a beavatkozás végzésére és beavatkozás alatti kármentesítési monitoring végzésére a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és Budapest Főváros Önkormányzata a kötelezett. Folyamatban.
<i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján:</i> egyes általános vízkémiai paraméterek (ÁVK), továbbá alifás szénhidrogének, egyes fémek és félfémek, valamint benzol, toluol, etil-benzol, xilolok és egyéb alkilbenzolok (BTEX), illetve policiklikus aromás szénhidrogén (PAH) komponensek.	
Hengersor utca 38. szám (151818/2 hrsz.) alatti ingatlan	Budapest XVIII. kerület, Hengersor utca 38. szám (151818/2 hrsz.) alatti ingatlan területén feltárt szennyezettség kármentesítésére és kármentesítési monitoring végzésére az ISO DUNAFERR Dunai Vasmű Zrt. a kötelezett. Folyamatban.
<i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján:</i> alifás szénhidrogének, egyes általános vízkémiai paraméterek (ÁVK), valamint egyes policiklusos aromás szénhidrogén (PAH) komponensek.	
Szent László 2. szám alatti egykori pakura tavak és környezetében lévő ingatlanok: 155964/18, 155964/23-155964/25, 157654/7, 157654/12 és 157739 hrsz.	A szennyezettséggel érintett ingatlanok területének kármentesítése során a felszín alatti víz tekintetében a kármentesítési monitoring tevékenység folytatására az IMMOCHAN MAGYARORSZÁG Ingatlan-üzemeltető és Bérbeadó Kft. (jelenlegi neve: Ceetrus Hungary Kft.) a kötelezett. Folyamatban.
<i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján:</i> alifás szénhidrogének, valamint egyes policiklikus aromás szénhidrogének (PAH) és általános vízkémiai komponensek (ÁVK).	

Érintett terület	Indokolás és kötelezett
<p>Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér területén a veszélyes hulladéktároló vasbeton medence (a továbbiakban: kazetta) elhelyezkedésével érintett 156743 hrsz. alatti, valamint az azzal szomszédos 156742 és 156744 hrsz. alatti ingatlanok</p>	<p>A kazetta környezetében feltárt talajvíz szennyezettség kármentesítése során a kármentesítési monitoring tevékenység folytatására a Budapest Airport Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér Üzemeltető Zrt. a kötelezett.</p>
<p><i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján: alifás szénhidrogének, benzol, toluol, etil-benzol, xilolok és egyéb alkilbenzolok, valamint egyes általános vízkémiai paraméterek, policiklikus aromás szénhidrogének, halogénezett alifás és aromás szénhidrogének, illetve fém és félfém komponensek.</i></p>	
<p>156717; 156718; 156719; 156720 hrsz. alatti ingatlanok, Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér 1. számú üzemanyagtelepének területe</p>	<p>A földtani közeg és felszín alatti víz tekintetében beavatkozás elvégzésére és a beavatkozás alatti kármentesítési monitoring végzésére a Malév Magyar Légiközlekedési Zrt. "felszámolás alatt" a kötelezett.</p>
<p><i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján: alifás szénhidrogének, valamint egyes BTEX vegyületek (benzol, toluol, etil-benzol és xilolok).</i></p>	
<p>Budapest, XVIII. kerület Thököly út – Nefelejcs u. – Haladás u. által határolt terület – Lőrinci piac és környezete</p>	<p>A felszín alatti víz 2018. évi monitoring adatai alapján tapasztalt megemelkedett szennyezettségi értékek miatt a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság kivizsgálási eljárást indított. 2020. évben a földtani közeg és a felszín alatti víz állapotvizsgálata megtörtént, az állapotvizsgálati értékelő dokumentáció a hatóság részére benyújtásra került.</p>
<p><i>Szennyezőanyag jellege: TPH (ásványolaj eredetű szénhidrogének), oldott fémek és félfémek, általános vízkémiai paraméterek</i></p>	

Budapest, 2022 FEB 25.

Petrovai László
alpolgármester